

## Beleidsplan Stichting Natuurlijk Geuldal.

Stichting Natuurlijk geuldal (SNG) is opgericht in augustus 2017 (statutair) met als doel het behoud en herstel van natuur, landschap en leefmilieu, specifiek in het buitengebied dat valt onder het Nationaal Landschap Zuid-Limburg (NLZL). Bestuursleden zijn onbezoldigde vrijwillige medewerkers. Bij overvloedige regenval vinden er overstromingen plaats en bij langdurige droogte is er weinig water in de stromen die ook nog eens ernstig vervuild zijn.

De belangrijkste reden is, dat bewoners en bezoekers zich zorgen maakt over de

- Afname van de natuur, o.a. de biodiversiteit van zeldzame flora en insectenwereld waarbij het gebruik van pesticiden en toename van stikstofverbindingen een grote rol spelen.
- Aftakeling van het landschap o.a. door het verdwijnen van kleinschalige landschapselementen, intensivering van de landbouw en de toename van grote loodsen, stallen en huisjesparken op landschappelijk strategische plekken.
- De achteruitgang van het leefmilieu door o.a. de toename van verkeersbewegingen op het land en in de lucht waarbij luchtvervuiling, geluidshinder en verstopte wegen een steeds grotere last zijn.

Natuur.

Voor het behoud en beheer van officiële natuurgebieden zijn TBO's, de terrein-beherende organisaties, verantwoordelijk. Maar hun activiteiten, het rechtstreekse werk in hun terreinen, is niet altijd doeltreffend vanwege externe factoren en daarbij tracht het bestuur van SNG een bijdrage te leveren.

Organisaties geven aan steeds moeilijker te kunnen beheren vanwege de luchtvervuiling, o.a. de toename van stikstofdepositie op hun terreinen, die ervoor zorgt dat zeldzame vegetatie nauwelijks meer te beschermen valt. Er is geen NGO die zich specifiek in dit gebied bezig houdt met activiteiten die gericht zijn op het terugdringen van negatieve externe factoren en SNG tracht dit op te pakken, o.a. door het bijsturen van overheidsbeslissingen.

Bovengenoemde activiteiten richten zich ook op het verbeteren van de biodiversiteit in het, vaak vergeten, buitengebied dat niet onder beheer valt van een terrein-beherende natuurorganisatie. Dit zijn vaak 'eilandjes' in de open gebieden waar herstel en beheer van biodiversiteit kansen hebben. In overleg met bv. gemeenten, maar ook agrariërs en bewoners(groepen), kunnen we vaak bereiken dat er eenvoudige ecologische beheersmaatregelen plaatsvinden die deze biodiversiteit ten goede komen. Bij planologische ontwikkelingen wordt SNG regelmatig ingeschakeld om een visie te geven op het gebied van ecologische mogelijkheden die vervolgens uitgevoerd worden. Bestuursleden en vrijwilligers voeren hierbij vaak ook praktische werkzaamheden uit.

Waar mogelijk richt SNG zich ook op de, in het NLZL, bebouwde gebieden, de woongebieden en de industriegebieden. Gemeentes consulteren bijvoorbeeld hun inwoners over hoe hun leefgebied verbeterd kan worden. SNG is hierbij betrokken en draagt praktische ecologisch verantwoorde mogelijkheden aan. Deze verbetervoorstellen worden, indien mogelijk en gewild, geïmplementeerd in nieuwe bestemmingsplannen.

Om draagkracht voor het werk van SNG te scheppen, ecologische kennis te vergroten en het bewust maken van de waarde van de natuur in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg worden regelmatig openbare educatieve bijeenkomsten georganiseerd. SNG verzorgt ook informatieavonden over dreigende schadelijke ontwikkelingen of over activiteiten van derden die de natuur bevorderen.

#### Landschap.

Bij het behoud en verbetering van de kwaliteit van het landschap dient gekeken te worden naar de natuur-landschappelijke waarden maar ook naar de cultuur-historische waarden. Samen maken zij het unieke landschap waarvoor het gebied de titel Nationaal Landschap Zuid-Limburg heeft verdiend en waarvoor het bestuur van SNG zich wil inzetten.

Basis is de specifieke kwaliteit van het landschap en vervolgens een modus zoeken tussen enerzijds behoud en eventueel verbetering van deze kwaliteit en anderzijds het zoeken naar en het verwezenlijken van nieuwe economische ontwikkelingen.

SNG schakelt zich in of wordt ingeschakeld om haar visie en kennis te geven op dit gebied. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren met een aanvraag omgevingsvergunning voor een economische activiteit. Dan kan SNG aanvullende voorstellen doen voor een juiste inpassing van de nieuwe economische activiteit. Door het publiekelijk maken van haar visie weet SNG plannen bij te stellen.

Er zijn organisaties, projectontwikkelaars en overheden die invloed hebben op het, al of niet, behoud van waarden bij beleidsvoornemens en SNG tracht hierbij vanuit haar visie invloed uit te oefenen. Daarbij schuwt SNG niet om in te spelen op omgevingsprocedures.

Door het opstellen van visies in nota's wil het bestuur van SNG een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van beleid waarbij oude culturele waarden gekoppeld worden aan nieuwe economische activiteiten. Hierbij is het mogelijk om bijvoorbeeld cultuurhistorische gebouwen die vervallen dreigen te raken, in te zetten bij nieuwe ontwikkelingen. SNG pleit hiervoor en voor financiële ondersteuning.

#### Leefmilieu.

Het drukke toeristische verkeer en toenemend vliegverkeer conflicteert met de kwaliteit van de leefomgeving van bewoners. In enkele gevallen conflicteert zelfs natuur en landschapskwaliteit met het belang van bewoners. Dit heeft te maken met de relatief dichte bevolking en in de zomer ook nog eens met grote stromen toeristen die gebruik maken van het gebied.

Het is van groot belang dat de invloed van mensen op het leefmilieu, stromen van langzaam en gemotoriseerd verkeer, via uitgekiend beleid in goede banen geleid wordt. SNG heeft hiervoor specifieke en praktisch opgebouwde kennis vergaard die niet achter een bureautafel geproduceerd wordt maar in het veld. Deze kennis tracht de stichting met bewoners en beleidsmakers te delen en daarvoor worden bijeenkomsten en overleggen georganiseerd.

Een ander aspect van menselijke invloed op het leefmilieu is het ruimtelijk beslag op het gebied. Denk aan nieuwe noodzakelijke woningen en bedrijfsuitbreidingen. SNG onderzoekt of nieuwe ontwikkelingen nodig zijn op de plaats van aanvraag en, zo ja, of de nieuwe ontwikkelingen daadwerkelijk voldoen aan de ladder van duurzame ontwikkeling. Indien nodig treedt SNG in overleg met de initiatiefnemer en/of betreffende gemeente.

Speciale aandacht schenkt SNG aan de rivieren en beken. Enerzijds vindt bij overvloedige regenval overstromingen plaats en anderzijds is bij langdurige droogte te weinig water in de stromen die ook nog eens ernstig vervuild zijn. SNG tracht verantwoordelijke overheden te stimuleren om daadwerkelijke stappen te ondernemen om het landschap zo in te richten dat beide problemen verminderd worden, dit door bij seminars en bijeenkomsten voor inrichtingsplannen haar kennis over te dragen.

Peter Visser

Voorzitter Stichting Natuurlijk Geuldal.

N.B. In de statuten (eerder toegestuurd maar ook te vinden op de site) staat de basis van het beleidsplan van waaruit SNG functioneert. Tevens staan in de jaarverslagen, de website en op facebook een belangrijk deel van de activiteiten die haar grond vinden in het beleidsplan.

N.B. Januari 2023 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in een zaak tegen het Waterschap Limburg inzake belanghebbendheid en ontvankelijkheid van SNG als het zaken betreft die te maken hebben met ontwikkelingen in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg waarbij natuur, landschap of leefmilieu mogelijk geschaad worden. SNG is belanghebbend en dient ontvankelijk verklaard te worden.

N.B. Het bestuur van SNG kan bogen op gedegen onderbouwing van haar werkzaamheden, mede dankzij het inschakelen van deskundigen en betrokkenen die gevraagd en ongevraagd de stichting terzijde staan. Deze mensen staan in een bestand met naam en deskundigheid.

N.B. Er wordt niet actief aan fondsenwerving gedaan. Het vermogen wordt volledig besteed aan de doelstellingen zoals vermeld in de statuten.